

Karnail Singh v. The State of Punjab (S. S. Dewan, J.)

ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੈ। .

9. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਸੀਐਸ ਟਿਵਾਣਾ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਦੀਵਾਨ ਜੇ.ਜੇ.

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1981 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1155 ।
28 ਜਨਵਰੀ 1982

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ (1974 ਦਾ II)— ਧਾਰਾ 100(4) ਅਤੇ 103— ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ (1914 ਦਾ I)— ਧਾਰਾ 50— ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਧਾਰਾ 100(4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ—ਖੋਜ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ—ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ—ਕੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ—ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ—ਕੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ—ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਰ—ਦੋਸ਼ੀ—ਕੀ ਉਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਯੋਜਿਤ, ਦੀ ਧਾਰਾ 50. ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਆਦਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 110(4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਖੋਜ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਖੋਜ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ।

(ਪਾਰਾ 8 ਅਤੇ 15)।

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ। 1981 CLR 438. ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 401 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੇ. ਐਸ. ਸਿੰਘ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਅਗਸਤ, 1981 ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਆਰ. ਕੌਸ਼ਿਕ, ਪੀ. ਸੀ. ਐਸ., ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਸਿਟੀ 27 ਮਈ, 1981 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 61 (1) (ਸੀ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਬਾਂਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ। 5,000 ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਈ. ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਂਸਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 500 . ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ 300 ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਜੀ.

ਡੀਐਸ ਬਰਾੜ, ਏਏਜੀ ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸਐਸ ਦੀਵਾਨ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਸੰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੇ ਐੱਸ. 100 (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖੋਜ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ 5,000 ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। 300 ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ. ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਣ ਉਹ ਸੋਧ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ।

(3) ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 29 ਜੁਲਾਈ 1979 ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਮ ਦੇ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਮ ਆਸਰਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਅਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਮਾਣਾ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ 'ਚ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਟਿਲ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਮ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਕੈਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਵਿਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਰਾਮ ਆਸਰਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ. ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ, ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(^ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਉਲਝਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ। ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

(5) ਕੇ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1973 ਦੇ ਐੱਸ. 100 (4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਾਲ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ

Karnail Singh v. The State of Punjab (S. S. Dewan, J.)

ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ*, (1) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61(1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਏ.ਐਸ. ਬੈਂਸ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਸ. 100, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪਿੰਡ ਮੁਸਤਫਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ- ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਸ, 100(4), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(6) , *ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਕੋਲ ਦਾਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਪਾਏ ਗਏ ਸਬੂਤ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(1) 1981 CLR 438.

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(J^83)1

ਅਜਿਹੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਏ.ਪੀ. ਕੁੱਤਨ ਪਨੀਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੋਰਲਾ ਰਾਜ, (2) ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, (3) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ; ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।, (4). ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(8) ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਆਦਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੋਡ ਦਾ ਸ. 100(4) ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“100 (4) ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਅਧੀਨ ਖੋਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਉਕਤ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਸਨੀਕ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਖੋਜ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣਨ, ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਖੋਜ ਫੈਡ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

(9) ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ S. 100 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਚ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰਾਮ ਆਸਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਐਸ. 100(4) ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਜ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਇਕਸਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ.

(10) ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ(5) ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੇ ਸਬੂਤ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ।

(2) 1963 (1) ਕਰੋੜ. ਐਲਜੇ 669-

(3) 1970 PLR 618

(4) 1978 C/ LJ 757.

(5) ILR 37 ਕੈਲ. 467

ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿ ਤਲਾਸ਼ੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ, ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, "ਹੋਰ ਤਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ"।

(11) *ਸੇਲਈ ਨਾਇਕ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ*, (6) *ਮਾਮਲੇ* ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਖੋਜ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(12) *ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਅਲਾਦਾਦ ਖਾਨ* (7) ਵਿੱਚ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਖੋਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(13) ਕਮਰਾਓ *ਏਕੋਬਾ ਬਨਾਮ ਦਿ ਕਰਾਊਨ*, (8), ਹੇਮਓਨ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਹਾਲਾਂਕਿ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਖੋਜ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਜ਼ਾ 'ਇਕੱਲੇ' ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(14) *Gcwindan Nair* (9) ਵਿੱਚ . ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਸ. 103 ਕਰੋੜ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। PC ਖੋਜ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਰੈਂਡਰ ਕਰੇਗਾ। ਸਥਿਤੀ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖੋਜ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਭਾਰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ILR 34 ਮੈਡ. 349.

(6) ILR 35 ਸਾਰੇ। 358.

(7) ਏਆਈਆਰ 1951 ਨਾਗ 237.

(8) ਏਆਈਆਰ 1959 ਮੈਡ. 544.

(9)

ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਖੋਜ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੋਜ' ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸਬੂਤ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਹਨ। *ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (ਐਸ)* (10) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਇਲਾਕੇ

ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਸਨੀਕ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਖੋਜ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਐਸ. 103 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ *ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ* (11) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(16) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ *ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦੋ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਜਾਂ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੋ, +0 ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(17) ਹੁਣ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੰਡਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਈ ਅਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੇਰੁਖੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(18) ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

(10) ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 411.

(11) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 822

ਡਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ